

HAJDUFÖLD

ELFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 127 HÓRA 15 K FÉLÉVRE 90 K
 ÉGŐÉVRE 45 K ÉGŐSZ ÉVRE 180 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 40 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik kétféle kivételével minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

21. és 25. számú rendelet (kibővítve)

Mi Erdélyi csapatunk parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 32 és 57 § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére elrendeljük:

a) Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszolgálatnak lesznek tekintve:
 - a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relativ meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag; b) akik állomásokon, vonatokon találatnak komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat; c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet; d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik a magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani; e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít; f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon, vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiűrtett helyiségeket elfoglalnak; g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget, vagy országot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőzi kutakat, forrásokat, bármely folyó- vagy állóvizet, valamint bármilyen élelmiszert; i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket; j) azok, akik kivesszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit; k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rendelet ellen szegülők a következőképpen lesznek megbüntetve: Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújta. Az e), f), g), h), i) és k) pontokban foglaltak ellenszegülői a hadtörvényszékek által lesznek megvizsgálva és elítélve három évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal. Midőn a főt említett tettek közül valamelyik kémskedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vite, a háboru alatt már érvényben levő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározásait királyi biztosok, hadbírók, téparancsnokságok, csendőrtisztek és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadtörvényszékek székhelyén, hadbíróságokon, téparancsnokságoknál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobszó által is. E formások megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek. E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyekkel a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.
 Nagyszombat, 1919 május hó 12-én.
 Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardaescu, tábornok.

Vezérkari főnök: **Panaltescu, tábornok.**

Hirdetmény

Tudomásul hozatik, hogy a mai naptól, február 10-től kezdve további intézkedésig sem vasuton való utazásra, sem szállításra engedély nem adatik ki.

A kat. zóna parancsnoksága.

A megszállott területek katonai parancsnoksága
 7294—920. szám.

Értesítés

Tudomására hozzuk a dohánytermelőknek, hogy a Román Állam, bár a nemzetközi jog alapján kétségtelenül megilletné, a zónaterületén az 1919. évi dohánytermésnek az elektrivirálási jogáról lemond és értekesítés iránti jogát átengedi a magyar hatóságoknak a megszállott zóna közigazgatási költségeinek fedezése céljából.

Debrecen, 1920. január hó 31-én.

Kormányzó-tábornok
Michaescu s. k.

HIRDET MÉNY

Látván, hogy Debrecen város a lakosságára cukrászdai és kávéházi adót a mi befelegy-

FELOSZLATJÁK A MUNKÁSTANÁCSOKAT

Lyon, február 18. A Wypred című ukrán lap jelentése szerint az orosz szovjet-kormány elhatározta, hogy egész Oroszországban feloszlatja a munkástanácsokat, mert sehohsem váltak be. Kétségtelen jele ez annak, hogy Oroszországban a mérsékeltbb elem kezd tért hódítani magának.

HOGY DOLGOZNAK SZOVJETOROSZORSZÁGBAN?

Páris, február 18. Egy moszkvai szikratávirat jelenti, hogy az orosz vasuti mozdonyvezetők, fűtők és munkások központi bizottsága elhatározta, hogy energikus rendszabályokat léptet életbe abból a célból, hogy a szövetség keretében a fegyelem helyreálljon és az intenzív munka végre megkezdődjék. A szövetség mindazokat, akik a helyzetadta kötele-

zettségekkel nem számolnak, azzal fenyegeti, hogy megvonja tőlük érdekeik védelmét, kizárja őket az unióból és a termelés előnyeiből. A szövetség egyúttal a vasuti szállítás rendezésére vonatkozólag is erélyes intézkedéseket tett. A Pravda, mely a szovjetkormány hivatalos lapja, szintén a munka azonnal való felvételét követeli.

LEMOND AZ ANGOL KORMÁNY?

London, febr. 18. A Times közli Barnes miniszter lemondását és hozzáfüzi, hogy e lemondás alighanem maga után fogja vonni Sir Auckland Geddes rekonstrukciós és Churchill külügyminiszter lemondását is. A kormány helyzete mindenesetre kétséges.

ANGLIA ÉS A NÉMET VERSENY

Jó pár évig nem kell félni tőle

Rövid hírből beszámoltunk arról, hogy a Németországon át érkezett amerikai visszavándorlók egyértelműen úgy nyilatkoznak, hogy a németek éjjel-nappali megfeszített munkával, ernyedetlen, kitartó szorgalommal dolgoznak a birodalom normális életének és fejlődés-képességének helyreállításán. A visszavándorlók ezen állítását megerősíti a párisi Le Matin legutóbbi száma, melyben érdekes londoni tudósítást olvasunk erre vonatkozólag.

Nagybritannia helyreállítási munkálatainak minisztere, Sir Auckland Geddes, a napokban fogadta az angol gyáriparosok egy monstre küldöttségét, mely újból és ismételten felemelte tiltakozó szavát a miniszter előtt a német gyarmányu iparcikkek beözönlése és az angol iparra nézve veszedelmes versenye ellen.

A miniszter a küldöttségnek a következőket felelte:

— Nem tudom kitalálni az urak nyugtalanságának okát. Az angol kormány mindent megtett arra vonatkozólag, hogy a brit gyáripar megfelelő és szükséges védelmét biztosítsa. Pontos és tüzetes információk alapján összeállítottuk azon iparágak jegyzékét, melyek a külföldi verseny ellenében fokozottabb kedvezményben részesítendőek és gondoskodtunk arról, hogy ez az akció föltétlenül eredményes és célravezető legyen.

— A kormány értesülései szerint Németországnak aránylag csak nagyon csekély mennyiségű ipari gyártmány áll kivitelre készen rendelkezésére. Igaz ugyan, hogy a közeli időben a német gyáripar szokatlan és majdnem hihetetlen méretekben fellendült, de bizonyos az is, hogy a fellendülést az elsőrendű anyagokban való kimerültség és az elháríthatatlan szénhiány hamarosan jelentékenyen tompítani fogja.

— Alig hihetem ezek után, hogy Németországnak lehetséges legyen jó pár esztendő eltelte előtt komoly és a brit gyáriparra nézve veszedelmes versenyt provokálnia.

— Megnyugtathatom az urakat afelől is, — folytatta a miniszter, — hogy a kormány minden lehetőét elkövet az irányban, hogy súlyos áldozatok és engedmények árán is fokozza a szentermelést és lehetővé tegye az ipari termelés fellendülését. Így azután biztosak lehetünk abban, hogy hosszabb ideig nem fog kelleni komoly külföldi versenyre számítanunk.

— Vegül kijelentem, — fejezte be Sir Auckland Geddes, — hogy a kormány politikája a brit gyáriparnak — Németország által való tönkretétele helyett — csak újabb erősödést és fejlődést fog biztosítani.

EGYSÉGES PÉNZÜGYI FRONT

Lyon, február 18. Klotz francia pénzügyminiszter résztvevett a szenátus pénzügyi bizottságának ülésén. Bár semmiféle arra vonatkozó nyilatkozatot nem tett, megjelenéséből azt következtetni mégis a sajtó, hogy Franciaországban a vagyonadó általános nyereség-adóval fogják helyettesíteni. A pénzügyi bizottság ezen ülésén elhatározták, hogy Marsall államtitkár Londonba utazik a gazdasági és pénzügyi kérdéseknek az angol szakértőkkel és az angol kormány tagjaival való meg tárgyalására. A pénzügyminiszter az angol kormánnyal egyetértőleg olyan határozatot szándékozik kieszközölni, hogy Németország minden évben néhány milliárdot fizessen be a nemzetközi kölcsön biztosítására. Marsall főleg ennek a tervnek megbeszélésére utazik Londonba. Nemsokára összeül a nemzetközi pénzügyi konferencia is. Ezen Hollandia megbizottja is részt vesz, s felajánlja a szövetségeseknek országa pénzügyi segítségét. A szövetségeseket csakis az egységes pénzügyi front mentheti meg az államcsödtől.

SZÉTOSZTJÁK ALBÁNIÁT?

Bukarest, febr. 17. A Progresnek táviratozzák Elbasszánból, hogy az albán kongresszus határozatot hozott, amelyben magát az albán nemzet egyedüli jogosult képviselőjének jelenti ki. A kon-

roknak és képviselőknél. A memorandumban felemlitik, hogy az albánok ügyét az olaszok a multban gyakran részesítették támogatásban. Éppen azért csodálkozásukat fejezik ki a fölött, hogy

A világháboru költsége

A francia kamra pénzügyi bizottságának egyik ülésén M. Bedouce szocialista képviselő kérdést intézett a pénzügyminiszterhez az iránt: ki fogja fizetni azt a 200 milliárdot, amellyel Franciaország 350 milliárdnyi háború kiadásából fedezetlen maradt? Mit intéz edéseket tett a kormány az iránt, hogy ez összeg ne terhelje az adófizető francia polgárságot? A pénzügyminiszter a kérdésre a következőket válaszolt:

— A versaillesi békeszerződésnél többek között van egy pontja, amely lehető leg több elővigyázattal és számítással van megszerkesztve és Franciaországra nézve mérhetetlen előnyöket tartalmaz. — Ez a pont a 231-ik, amely a szövetséges és társult hatalmak kielégülését tartalmazza, és tartalmazza, hogy Németország a háboru összes veszteségeiért és káráért nemcsak anyagilag, hanem erkölcsileg is felelős.

— Tudvalévő, hogy Lloyd George 1918. dec. 1-én a Bristolban ezt mondta: „Az igazság az, hogy Németország köteles a háboru összes költségeit viselni.“ S ennékezetes, hogy a további beszélgetés folyamán kijelentette, hogy Németországnak a lehető legvélőbb határig kell fizetnie. Hogy pedig e határt ismerjük, tudnunk kell, hogy a hadviselők költségei mennyi lesznek ki? Kimutatásunk a következő: 1918 december 31-ig Franciaország igénybe vett a háboru céljaira 145 milliárdot, Anglia egyedül 166 milliárdot, az Egyesült Államok 114-et, Oroszország 94-et, Olaszország 58-at, Belgium, Románia, Szerbia együttesen 42 milliárdot, Németország elköltött 231-et, Ausztria-Magyarország 100 és felet, Törökország 40-et, Bulgária 49 milliárdot. Ez összesen 800 kerek számban *egyezer milliárdot* tesz ki. Ebből az ezer milliárdból kétharmada rész, azaz körülbelül 670 milliárd terhel a szövetségeseket. Ennek az összegnek 5 százaléka kamat mellett való megfizetésére Németországnak 50 éven át 387 milliárdot, vagy 100 éven át 355 milliárdot kell a szövetségesek részére átutálnia. Ilyképen Németország 50 év múlva 1963 és fél milliárdot, vagy 100 év múlva 3550 milliárdot fog a szövetségeseknek végösszegben fizetni. Ha ehhez a kártalanításokat és a rokkantilletményeket is hozzászámítjuk, a kerek számban 4500 milliárd az az összeg, amelyről a szövetségeseknek a versaillesi békeszerződésben gondoskodniok kellett.

— A versaillesi béketárgyalások alkalmával — végezte beszédét a pénzügyminiszter, — Clemenceau elnök felvettette az egyezménybe az elpusztított lakóhelyek helyreállítását is. Akkor azt kérdezték tőlem, miért nem jelölt meg egy kerek összeget e célra? Ez a meg nem jelölés Franciaország érdeke volt, — magyarázta a pénzügy-

HIREK

Felülvizsgálják a szabályozási tervet. A városi tanács a szabályozási terv revíziójának keresztülvitelére bizottságot küldött ki dr Tóth Emil tanácsnok elnöklete alatt.

Kórházbizottsági ülés. A város kórházbizottsága csütörtökön délután 4 órakor tartott ülést dr Tóth Emil tanácsnok elnöklete alatt.

Olasz érdeklődés Lengyelországban. A római Discontobank legközelebb tiótkintézetet létesít Lengyelországban.

Sok az állami alkalmazott. A kormány még szeptemberben úgy határozott, hogy az eredeti székelyküről eltávolított közszolgálati alkalmazottak részére csak az esetre folyósítja illetményüket.

Nyomor és drágaság Bécsben. Bécsből jelentik, hogy ott tetőfokára hágott a drágaság és rettenetes a nyomor és ehínség.

Gyűjtés a hadifoglyok javára. Szibériában selymődi hadifoglyaink hazahozatalára a ref. polgári leányiskola II. b. osztályának lelkes növendékei 145 koronát gyűjtöttek össze.

Németország dolgozik. Amerikából jött visszavándorlók, akik utjukban Németországot érintették, egyértelműen hangoztatják, hogy rendkívüli lázas tevékenységet tapasztaltak Németország egész területén.

Szegélyezés. A polgármester G. Gy. nének a népjóléti hivatal utján 50, a városi árvaszék pedig a hadiárva alpból 150 kor. segélyt utalt ki.

Az állatállomány szaporulata. A városgazdai hivatal jelentése szerint a város állatállománya 19 csikóval, 15 bikabornyuval és 20 üszöbörnyuval szaporodott.

Olasz deficit. Az olasz pénzügyminiszter a parlament elé terjesztette az 1920/21 évre szóló állami költségvetést, mely 2 milliárd és 600 millió deficittel zárul.

Bár a férjem a kőműves... Mai időket jellemző kérvény került a tanács elé. Engedélyért folyamodott valami szegény asszony és temérdek panaszának felsorolása után még a következő, igen nyomatékos érvelést adta elő.

A német államadósság. A Le Progres című lap gazdasági szempontból európai jelentőségű eseménynek tartja, hogy a német pénzügyi államtitkár legutóbb közölte a birodalom pénzügyi helyzetére vonatkozó kimutatását.

Nagy táncestély f. hó 22-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Royalban. Belépő-cij 8 korona és a vigalmi adó. Tisztelettel ifj. Schaff János.

Antalfy képtárlat nyitva reggel 9-től este 6-ig. Belépti díj nincs.

Gazdálkodó ifjak második táncfolyamának kis próbáját folyó hó 25-én, szerdán délután 4 óra kezdettel tarjuk meg.

Bő kesztyűk, pólya-gummi, prima seb vatta, irrigáló gumi, Olla gummi, pessárium, mának gummi érkezett Viláriushoz Piac-u. 1.

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-u. 11.

Tárgyalják a lakásnyomort

Több száz család lakás nélkül van Debrecenben. Nincs lakás, nincs építkezés és nincs még remény se arra, hogy a lakásra szoruló lakáshoz juszanak, mert az a bizottság, melyet a tanács a lakásinség enyhítésére küldött ki, aligha azon az uton halad, mely a rettentően égető kérdés megoldásához vezet.

Ez a bizottság tegnap délelőtti ülésén dr Tóth Emil tanácsnok elnököt, az előadói tisztelet Borsos József tb. főmérnök látta el; ő ismertette a Szilágyi-féle tervet is, mely a Salétrom mostani telken akarna bérházakat építeni 427 lakással, 24 üzlet helyiséggel. A nagy telken, melyet utcákkal szelnek át, 44 kétemeletes épület lenne padlásokkal. A vállalkozó 51 évre kéri jogelismerési díj mellett a telek használatát, ut és kövezetvám mentességet, a vízvezetéki és csatornázási díj elengedését.

Sok 3 és 2 szobás garzon lakást is tervez, holott első sorban a lakásinség enyhítésére kell segíteni. A városra nézve nem sokat jelent, ha 51 év múltán ingyen jut az épületek birtokába, mert azok akkor már vajmi keveset fognak érni.

Latinovics Mihály ny. műszaki tanácsos szerint magánvállalkozó mindig olcsóbban épít, mint testület. Most a helyzet az, hogy a magánvállalkozást elő kell segíteni.

Tüdös Kálmán dr erős kifogásokat tesz közegészségügyi szempontból. Az épületeket alapincézés nélkül tervezik. Hiányos a világítás. A terveket át kellene dolgozni.

Vásáry István dr szerint a városnak, mint telektulajdonosnak joga van az építési szabályzatot tulmenő követeléseket is megállapítani, de ő számol a lehetőségekkel és főként a lakásinséggel.

Ezután a bizottság úgy határozott, hogy a terveket adják ki az egészségügyi bizottságnak véleményezésre. Bemutatta a tb. főmérnök a honvéd laktanya átalakítási tervét, de azt visszavetették a mérnöki hivatalnak.

Még a Salétrom utcai laktanyában is 12 egy és 3 két szobás lakást tervez a mérnöki hivatal, ami 58000 K kerül. Erre azonban csak az esetben kerül a sor, ha a Szilágyi-féle terv nem sikerül.

Természetesen a lakásinség azonnali megszüntetéséről, vagy csak enyhítéséről is — szó sem lehet. Az ólomlábú közigazgatás nem is alkalmas e nehéz kérdés megoldására.

SHINHÁZ

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SHINHÁZ:

Szombat délután: Szökött katona, népszimű. Szombat este C) bérlet: Egy katona története, színmű.

(Színházak és mozgószínházak jelentése)

* Nebántsvirág operett kerül színre ma este a Vígsházban. A bájos és szép zenéjű operett iránt nagy az érdeklődés.

* Egy katona története a címe annak a romantikus színműnek, mely ma kerül először színre a Csokonai színházban.

* Vasárnap előadások. Vasárnap délután a Csokonai színházban mérsékelt helyárrakkal a Tanító, színmű; este Egy katona története, színmű. A Vígsházban délután 5 órai kezdettel a Varázskeringő, operett; este a Drótos tót, operett kerül ki színre.

* Görög Olga és a Monstre zenekar együttes hangversenye. Február 28-án, szombaton este élvezetes hangversenyben lesz része a debreceni zenekedvelők közönségnek. Görög Olga gyönyörű operáriákat és a legújabb operettekből fog énekelni.

* Olasz film az Apollóban. „Elszál a mámor” című elsőrangú 5 felvonásos film-drámát mutatja be ma és holnap az Apolló. Előadások 6 és 8-ór.

* Az Arany-Bika Mozi-Varietében. Elsőrangú a Varieté e heti műsora. A dalok, táncok, tréfák, bohózatok, attrakciók estenkint a legnagyobb sikert aratják.

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-VALLALAT RÉSZVEVŐTÁRSASÁG. E számért a főszerkesztő felelős.

TAKARMÁNYRÉPA

ELADO amerikai íróasztal és íratszekrény redőnyes Smith Premier íróasztal, ebena szalon garnitúra gyöngyházzal berakva, barokk-hálószoba és ebédlő, két darab díőfeszékény, két drb rézgy. matraccal és éjjeli szekrényel 200 éves antik szekrény műsteri remek. Értekezhetni Bessenyei műasztalossal. Külcsesy-utca 9.

KISMACSON 34 hold föld azonnal bérbe kiadó. Értekezni Meszena-utca 5.

ELADO HÁZHELYEK Bározy-utcaiban Hadházi uton, Nyilas-telgy Munkas-utcaiban. Ablakok újak, vasalva, rezfogantyúkai egyszerű festve készen. Egyéb építési cscka anyagok. Értekezni dr Márton Kálmán ügyvédnél Piac-utca 44.

Értesitem tisztelt vevőimet, hogy üzletemet — Varga-utca 1. szám alól — Hunyadi-utca 13. sz. alá helyeztem át :: Gasparik órás és ékszerész.

Kerítés Vassodrony szövet (GÉPFONASU) Bármilyen mennyiségben legutányosabbárban raktáron különféle méretek készen. — Különleges méretek rendelés esetén azonnal elkészülnek — Gibás Ferenc gépműhelye POLGÁR. (SZABOLCSVÁRMEGYE.)

Akác és Tölgyfát minden mennyiségben házhoz szállítók ölenként és aprítva métermázsánként Polyánszky Oroszt tüzfakereskedő Mihlós-utca végén, Szoboszlói-ut 1 és Piac-utca 58. szám.

APOLLO Szombat OLASZ FILM Vasárnap Elszál a mámor Dráma 5 felvonás. Előadások 6 és 8 órakor. ARANY BIKÁ Szombat Fehér családi műsor. Dalok, Tréfák, Táncok, Bohózatok, Attrakciók Előadás fél 9 órakor.

KOROS SÁNDOR férfi-szabó üzletében Piac-u. 69. sz. saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

KISS FERENCZ női szabó Piac-utca 56. szám. iziées munkát jutányosan készít

KÖVARI MIKLÓS szücsmester, Honvéd-utca 32. Elvállal mindenféle szücsmunkák és vadbörök kikészítését.

Forgách István műórásmester Bádogos-u. 4.

Blattner József Csapó-u. 1 üvegezési és képkerezési vállalata tükrök és kész ablakok nagy raktára.

Cenzurat de Subit. HORIA.

SHENT-PÁI GYÓGYINTÉZET